

De begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 - 2023.

Vorig jaar stond de fractie van Gemeentebelangen er tijdens de behandeling van de kadernota 2018 – 2011 er opgewekt bij. Het huishoudboekje van de gemeente was na jaren van heroverwegingen op orde en wij waren in de overtuiging dat de economie dermate op stoom zou komen dat er voldoende financiële ruimte zou zijn om met nieuwe beleidswensen aan de gang te kunnen gaan. Na het lezen en bediscussiëren van de stukken bleef er van de opgewektheid weinig heel en sloeg zelfs over in een behoorlijke mate van deceptie. De montere toon die de wethouder financiën afgelopen zaterdag 3 november ventileerde in de Stentor inzake de gemeentelijke financiën kunnen wij dan ook niet met hem delen. Beleidswensen genoeg maar is er genoeg geld? De tweede Berap sluit met € 940.000,- in de min, de concept-begroting voor 2019 sluit met € 678.000,- in de min, de meerjarenraming 2019 – 2022 heeft een tekort van € 671.000,-, de financiële vertaling van Raadsakkoord is nog niet bekend, krijgen wij te maken met investeringen in scholen, tunnels en allerhande duurzaamheidsprojecten en zijn onze bijdragen aan het Interbestuurlijk Programma niet bekend. Het laat bij ons grote vraagtekens achter. Gemeentebelangen vreest voor de lastendruk op onze inwoners. "Geen geld uitgeven dat er niet is, was en is nog steeds, een belangrijk verkiezingsitem van Gemeentebelangen. En niet alleen van ons want het Raadsakkoord gaat uit van een structureel evenwicht in de exploitatiebegroting en de voorliggende stukken wijzen niet die richting uit. De rillingen lopen over onze ruggen als wij lezen dat de nieuwe beleidswensen er voor zorgen dat het perspectief naar de inzichten van nu in de jaarschijven 2019, 2020 en 2021 ZEER waarschijnlijk tot een negatief resultaat leiden. Dat klinkt als het gaat gewoon gebeuren. Door het ontbreken van relevante financiële informatie is het nu niet het moment om verantwoorde financiële afwegingen te maken. Dat betreuren wij in hoge mate omdat het er naar uitziet dat een jaar na de verkiezingen de financiële vertaling van het Raadsakkoord pas bekend is en Gemeentebelangen zijn prioriteiten kan gaan stellen. Een kwart van deze raadsperiode is opgegaan aan voorbereidingen en hoewel het spreekwoord luidt: "een goede voorbereiding is het halve werk" vinden wij het in de ogen van onze bewoners niet wenselijk dat dit zo lang duurt.

Om nu Algemene Beschouwingen te houden klinkt dus in onze oren bijzonder. Er valt maar een klein deeltje te beschouwen dus wij zien deze ronde als een eerste beschouwing in een reeks van beschouwingen. En zelfs aan dat kleine eerste deeltje valt ook weinig te beschouwen. Immers, de nu voorliggende onderwerpen zijn reeds in deze raad besproken met telkenmale als besispunt om de financiële middelen af te wegen bij de behandeling van de begroting 2019 – 2022. Het college houdt zich hier prima aan maar tegen wat wordt er nu afgewogen. Wij snappen dat er nu voorstellen besproken moeten worden om de begroting op te kunnen stellen maar feitelijk, met juist ook in het hoofd de zeer beperkte financiële ruimte voor het komend jaar, is dit een incorrect georganiseerd proces. Het voelt alsof je in een fuik geleid wordt.

In mijn bijdrage bij het aanbieden van het Raadsbrede akkoord heb ik een vraag gesteld aan het college. Ik citeer: "Wij willen niet afwachten tot een compleet uitgewerkt programma wordt voorgelegd omdat wij denken dat er nog veel keuzes gemaakt moeten worden en er vele wegen naar Rome zijn. Wij stellen voor dat het college eerst met deze raad bespreekt hoe zij denkt de raad bij de verdere uitwerking van het uitvoeringsprogramma te betrekken en dat wij daarna op pad gaan. Een uitgangspunt is uiteraard dat aan het eind van het proces een finale integrale afweging van de financiën gemaakt moeten kunnen worden". Einde citaat. Ik stel de vraag nogmaals aan het college, maar nu met meer nadruk, om de raad te betrekken bij de verdere uitwerking van het

uitvoeringsprogramma en ons niet te confronteren met hapklare brokken. Het debat over het uitvoeringscollege vinden wij belangrijk omdat wij, en daarmee ook alle andere partijen, onze politieke kleur kunnen inbrengen vooral daar waar het gaat om de prioriteiten. Ik beperk mij nu tot het reageren op de voorstellen van het college inzake de begroting en de meerjarenraming.

Het college stelt nu voor om reeds geformuleerde beleidswensen op basis van voortgangsrisico te honoreren en structureel of incidenteel op te nemen in de begroting voor 2019 c.q de meerjarenraming 2020 - 2023. Andere onderwerpen worden doorgeschoven naar de behandeling van de kadernota 2020 – 2023. Nu instemmen met het voorstel van het college laat hoe dan ook het financiële volume van de exploitatiebegroting voor de komende jaren uitzetten. Op dit moment zouden wij ons nog kunnen behelpen met het inzetten van gelden uit de reserves maar door het dichtenvan de financiële gaten in de komende jaren smelt dit als sneeuw voor de zon. De ratio weerstandsvermogen zakt van 5,85 door de 2^e Berap en vervolgens naar 3,58 door de onttrekkingen voor de begroting 2019 en de meerjarenramingen. Een gekoesterde wens van Gemeentebelangen om een revolving fund in te richten om allerlei duurzaamheidsprojecten aan te jagen, en dan hebben wij het niet alleen over energiebesparing en opwekking maar ook het bevorderen van de circulaire economie, kringlooplandbouw, landschapsontwikkeling en dergelijke, met een miljoen euro als startkapitaal laat de ratio weerstandsvermogen verder zakken tot 1,93. Dat komt al akelig dicht in de buurt van de afgesproken 1 tot 1,4 uit de Nota Reserves en voorzieningen 2015. Het verschil tussen 1,93 en 1,4 is circa 3 ton euro waarmee gezegd is dat de bodem van de reserves snel bereikt kan zijn. Opletten is het devies en u begrijpt dat wij op dit moment niet te snel willen oordelen. Het voorstel van het college gaat naar het oordeel van de fractie van Gemeentebelangen teveel uit van incidentele oplossingen voor meerjarige beleidswensen. Dat gaat wringen en is niet toekomstbestendig. Het meerjarenperspectief kan alleen goed afgewogen worden met structurele middelen. Incidentele middelen zien wij voor de tegenvallers en niet om snel gaten te vullen in de begroting. Het financieel kader voor de jaren 2020 – 2023 lijkt stellig maar geeft geen enkele garantie. De VNG waarschuwt hiervoor en het is zeker niet voor het eerst dat circulaire van de centrale overheid tegenvallen.

Een belangrijk criterium is dat het Raadsakkoord uitgaat van terughoudendheid in het verzwaren van de lastendruk en dat is een hoge prioriteit voor Gemeentebelangen. Wij merken dat, hoewel de economie weer op volle toeren draait, het zich voor vele inwoners nog niet vertaald naar een ruimere financiële positie en dus is terughoudendheid nog steeds aan de orde. Zoals al eerder gesteld, lijkt het ons evident dat bij het invullen van de beleidswensen de jaarschijven niet sluitend te krijgen zijn zonder een aanpassing in de batenkant. Wat wij graag willen weten van het college is, bij elk komend voorstel, wat de beleidswensen betekenen voor de lastendruk op onze inwoners. Met dit gegeven willen wij afwegen en honoreren wat wenselijk is en wat noodzakelijk is.

Mokkend en morrend stemt de fractie van Gemeentebelangen in met het voorstel tot het vaststellen van de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 – 2023 met dien verstande dat het opvoeren van het experimentbudget sociaal domein en de consulent statushouders naar onze mening afgewogen kunnen worden bij de behandeling van de Kadernota 2020 – 2023 en dus nu geen onderdeel moeten uitmaken van de begroting 2019.

De fractie van Gemeentebelangen Olst-Wijhe,
Maandag 12 november 2018.